
Antopäivä: 29.11.2010	Voimaantulopäivä: 1.1.2011	Voimassa: Toistaiseksi
--------------------------	-------------------------------	---------------------------

---

Säädösperusta:
Laki rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä (1664/2009) 25 § 2 momentti.
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/59/EY vetureita ja junia rautateillä yhteisössä ajavien veturinkuljettajien hyväksymisestä.
Komission päätös (2006/920/EY) Euroopan laajuisen tavanomaisen rautatiejärjestelmän osajärjestelmää "käyttötoiminta ja liikenteen hallinta" koskevasta yhteentoimivuuden teknisestä eritelmästä.

Muutostiedot:
Uusi määräys

Soveltamisala:
Tätä määräystä sovelletaan liikenneturvallisuustehtävien koulutusohjelmiin siltä osin, kuin niiden suorittaminen antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden liikenneturvallisuustehtävään tai ylläpitää sitä.

Rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävien koulutusohjelmat

SISÄLTÖ

1	YLEINEN OSA.....	3
2	LIIKENNETURVALLISUUSTEHTÄVIEN KOULUTUSOHJELMIEN KOKOAMINEN MODUULEISTA	4
2.1	Ratatyöstä vastaavan koulutusohjelma (28 oppituntia)	4
2.2	Vaihtotyönjohtaja, rajoitettu alue -koulutusohjelma (44 oppituntia)	4
2.3	Vaihtotyönjohtajan koulutusohjelma (88 oppituntia)	4
2.4	Vaihtotyönjohtaja, matkustajaliikenne -koulutusohjelma (131 oppituntia).....	4
2.5	Liikenteenohjauksen koulutusohjelma (588 oppituntia)	5
2.6	Kuljettaja, vaihtotyö, rajoitettu alue -koulutusohjelma (84 oppituntia)	5
2.7	Kuljettaja, radio-ohjaus vaihtotyössä -koulutusohjelma (304 oppituntia)	5
2.8	Kuljettaja, vaihtotyö -koulutusohjelma (348 oppituntia)	5
2.9	Kuljettaja, museoliikenne -koulutusohjelma (380 oppituntia)	6
2.10	Kuljettaja, junaliikenne -koulutusohjelma (746 oppituntia)	6
2.11	Kertauskoulutusohjelma, laaja (7 oppituntia).....	6
2.12	Kertauskoulutusohjelma, ratatyöstä vastaava (3 oppituntia)	6
2.13	Täydennyskoulutusohjelma	7
3	KOULUTUSOHJELMIEN SISÄLLÖN KORVAAMINEN.....	8
3.1	Ratatyöstä vastaavan koulutusohjelma	8
3.2	Vaihtotyönjohtaja, rajoitettu alue -koulutusohjelma.....	8
3.3	Vaihtotyönjohtajan koulutusohjelma.....	8

3.4	Vaihtotyönjohtaja, matkustajaliikenne -koulutusohjelma	8
3.5	Liikenteenohjauksen koulutusohjelma.....	9
3.6	Kuljettaja, vaihtotyö, rajoitettu alue -koulutusohjelma	9
3.7	Kuljettaja, radio-ohjaus vaihtotyössä -koulutusohjelma.....	9
3.8	Kuljettaja, vaihtotyö -koulutusohjelma	10
3.9	Kuljettaja, museoliikenne -koulutusohjelma.....	10
3.10	Kuljettaja, junaliikenne -koulutusohjelma.....	10
4	SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET	12

LIITELUETTELO

Liite 1	Koulutusohjelman rakenne	13
Liite 2	Koulutusohjelmien asiasisältömoduulit	14
Liite 3	Osaamisen varmistamisen moduulit.....	21
Liite 4	Koulutusohjelmamatriisi	27

1 YLEINEN OSA

Liikenneturvallisuustehtävien koulutusohjelmat on koottava liitteissä II ja III kuvatuista moduuleista luvussa 2 esitetyllä tavalla. Liitteessä IV esitetään koulutusohjelmien koostuminen moduuleista matriisimuodossa. Liikenneturvallisuustehtävän koulutusohjelmaan on sisällytettävä tässä määräyksessä osoitetut moduulit, jotta henkilö voi koulutusohjelman hyväksyttävästi suorittamalla saavuttaa tehtäväkohtaisen pätevyyden kyseiseen tehtävään.

Oppilaitos voi harkintansa mukaan koota moduuleista koulutusohjelmia, jotka antavat samanaikaisesti tehtäväkohtaisen pätevyyden kahteen tai useampaan liikenneturvallisuustehtävään. Oppilaitos vastaa koulutusohjelmaan sisältyvän teoriaopetuksen, työnopastuksen sekä osaamisen varmistamisen järjestämisestä käyttäen asianmukaista henkilöstöä.

Liikenteen turvallisuusvirastolle hyväksyttäväksi toimitettavan koulutusohjelman rakenne esitetään liitteessä I.

Luvussa 3 koulutusohjelmien yhteydessä ilmoitetaan vähimmäisaika, joka koulutusohjelman mukaiseen koulutukseen on käytettävä. Vähimmäisaika ilmoitetaan oppitunteina (ä 45 minuuttia).

Koulutusohjelmamoduulien asiasisältö esitetään liitteessä II yleisellä tasolla. Liikenteen turvallisuusvirastolle hyväksyttäväksi toimitettavassa oppilaitoksen koulutusohjelmassa esitystavan täytyy olla yksityiskohtaisempi siten, että Liikenteen turvallisuusvirasto voi varmistua koulutusohjelman mukaisen opetuksen riittävästä laajuudesta ja seikkaperäisyydestä.

Koulutusohjelmamoduulien asiasisällössä ei oteta huomioon sellaista osaamista, jota esimerkiksi rataverkon haltijat, ratatyön tilaajat tai rautatieyritykset edellyttävät työntekijöiltä rautatiejärjestelmän säädöksissä ja Liikenteen turvallisuusviraston määräyksissä esitettyjen vaatimusten lisäksi. Määräyksen mukaisiin moduuleihin ei myöskään sisälly koulutusohjelman mukaisesta koulutuksesta edeltävää tai sen jälkeen annettavaa perehdyttämistä paikalliseen työympäristöön, -välineisiin ja -menetelmiin, josta vastaa työnantaja, eikä muissa kuin rautatiejärjestelmän säädöksissä edellytettyä osaamista, joka liittyy esimerkiksi sähköön tai vaarallisiin aineisiin.

Koulutusohjelman hyväksytyt suorittaminen tarkoittaa, että oppilas on saanut teoriaopetusta koulutusohjelman mukaisista asiakokonaisuuksista ja suorittanut teoriakokeen hyväksytysti sekä saanut työnopastusta vähintään tässä määräyksessä määrätyn ajan ja suorittanut näyttökokeen hyväksytysti.

Oppilaitoksen on annettava oppilaalle todistus, josta käyvät ilmi koulutusohjelman antamat tehtäväkohtaiset pätevyydet sekä lisätodistuksen myöntämiseksi tarvittavat tiedot.

2 LIIKENNETURVALLISUUSTEHTÄVIEN KOULUTUSOHJELMIEN KOKOAMINEN MODUULEIS- TA

2.1 Ratatyöstä vastaavan koulutusohjelma (28 oppituntia)

Koulutusohjelma antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden ratatyöstä vastaavaan tehtävään sekä moduulin Lo1 laajuudessa liikenteenohjaukseen. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **P** Perustiedot rautatiejärjestelmästä
- **Lo1** Liikenteenohjauksen perustiedot
- **R** Ratatyöstä vastaaminen
- **OR** Ratatyöstä vastaavan osaamisen varmistaminen

2.2 Vaihtotyönjohtaja, rajoitettu alue -koulutusohjelma (44 oppituntia)

Rajoitetulla alueella tarkoitetaan yksityisraidetta, jolla on liityntä valtion rataverkkoon sekä valtion rataverkon sitä aluetta, jolla yksityisraiteelta tuleva yksikkö saa liikennöidä liikennöinnistä Liikenneviraston kanssa tehdyn sopimuksen perusteella.

Koulutusohjelma antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden vaihtotyönjohtajaksi rajoitetulla alueella sekä moduulin Lo1 laajuudessa liikenteenohjaukseen. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **P** Perustiedot rautatiejärjestelmästä
- **Lo1** Liikenteenohjauksen perustiedot
- **Va** Vaihtotyön johtaminen rajoitetulla alueella
- **OVa** Vaihtotyönjohtaja, rajoitettu alue, osaamisen varmistaminen

2.3 Vaihtotyönjohtajan koulutusohjelma (88 oppituntia)

Koulutusohjelma antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden vaihtotyönjohtajaksi tilanteessa, jossa vaunussa tai junayksikössä ei ole matkustajia ja moduulin Lo1 laajuudessa liikenteenohjaukseen. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **P** Perustiedot rautatiejärjestelmästä
- **Lo1** Liikenteenohjauksen perustiedot
- **V** Vaihtotyön johtaminen
- **OV** Vaihtotyönjohtaja, osaamisen varmistaminen

2.4 Vaihtotyönjohtaja, matkustajaliikenne -koulutusohjelma (131 oppituntia)

Koulutusohjelma antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden vaihtotyönjohtajaksi myös tilanteessa, jossa vaunussa tai junayksikössä on matkustajia ja moduulin Lo1 laajuudessa liikenteenohjaukseen. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **P** Perustiedot rautatiejärjestelmästä
- **Lo1** Liikenteenohjauksen perustiedot
- **V** Vaihtotyön johtaminen
- **Vm** Vaihtotyön johtaminen matkustajaliikenteessä
- **OVm** Vaihtotyönjohtaja, matkustajaliikenne, osaamisen varmistaminen

2.5 Liikenteenohjauksen koulutusohjelma (588 oppituntia)

Koulutusohjelma antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden liikenteenohjaukseen. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **P** Perustiedot rautatiejärjestelmästä
- **Lo1** Liikenteenohjauksen perustiedot
- **Lo2** Liikenteenohjaus, tehtäväkohtainen osa
- **OLo** Liikenteenohjaus, osaamisen varmistaminen

2.6 Kuljettaja, vaihtotyö, rajoitettu alue -koulutusohjelma (84 oppituntia)

Rajoitetulla alueella tarkoitetaan yksityisraidetta, jolla on liityntä valtion rataverkkoon sekä valtion rataverkon sitä aluetta, jolla yksityisraiteelta tuleva yksikkö saa liikennöidä liikennöinnistä Liikenneviraston kanssa tehdyn sopimuksen perusteella.

Koulutusohjelma antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden kuljettajaksi rajoitetulla alueella, vaihtotyönjohtajaksi rajoitetulla alueella sekä moduulin Lo1 laajuudessa liikenteenohjaukseen. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **P** Perustiedot rautatiejärjestelmästä
- **Lo1** Liikenteenohjauksen perustiedot
- **Va** Vaihtotyön johtaminen rajoitetulla alueella
- **K** Kuljettamisen perustiedot
- **Ka** Kuljettaminen rajoitetulla alueella
- **OKa** Kuljettaja, rajoitettu alue, osaamisen varmistaminen

2.7 Kuljettaja, radio-ohjaus vaihtotyössä -koulutusohjelma (304 oppituntia)

Koulutusohjelma antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden kuljettajaksi radio-ohjauksella vaihtotyössä, vaihtotyönjohtajaksi sekä moduulin Lo1 laajuudessa liikenteenohjaukseen. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **P** Perustiedot rautatiejärjestelmästä
- **Lo1** Liikenteenohjauksen perustiedot
- **V** Vaihtotyön johtaminen
- **K** Kuljettamisen perustiedot
- **Kr** Kuljettaminen radio-ohjauksella vaihtotyössä
- **OKr** Kuljettaja, radio-ohjaus vaihtotyössä, osaamisen varmistaminen

2.8 Kuljettaja, vaihtotyö -koulutusohjelma (348 oppituntia)

Koulutusohjelma antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden kuljettajaksi vaihtotyössä, vaihtotyönjohtajaksi sekä moduulin Lo1 laajuudessa liikenteenohjaukseen. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **P** Perustiedot rautatiejärjestelmästä
- **Lo1** Liikenteenohjauksen perustiedot
- **V** Vaihtotyön johtaminen
- **K** Kuljettamisen perustiedot
- **Kv** Kuljettaminen vaihtotyössä
- **OKv** Kuljettaja, vaihtotyö, osaamisen varmistaminen

2.9 Kuljettaja, museoliikenne -koulutusohjelma (380 oppituntia)

Koulutusohjelma antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden kuljettajaksi museoliikenteessä, kun kalustossa ei ole JKV-veturilaitetta, ja vaihtotyönjohtajaksi museoliikenteessä sekä moduulin Lo1 laajuudessa liikenteenohjaukseen. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **P** Perustiedot rautatiejärjestelmästä
- **Lo1** Liikenteenohjauksen perustiedot
- **K** Kuljettamisen perustiedot
- **Km** Kuljettaminen museoliikenteessä
- **OKm** Kuljettaja, museoliikenne, osaamisen varmistaminen

2.10 Kuljettaja, junaliikenne -koulutusohjelma (746 oppituntia)

Koulutusohjelma antaa tehtäväkohtaisen pätevyyden kuljettajaksi junaliikenteessä, vaihtotyössä ja museoliikenteessä, vaihtotyönjohtajaksi sekä moduulin Lo1 laajuudessa liikenteenohjaukseen. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **P** Perustiedot rautatiejärjestelmästä
- **Lo1** Liikenteenohjauksen perustiedot
- **V** Vaihtotyön johtaminen
- **K** Kuljettamisen perustiedot
- **Kj** Kuljettaminen junaliikenteessä
- **OKj** Kuljettaja, junaliikenne, osaamisen varmistaminen

2.11 Kertauskoulutusohjelma, laaja (7 oppituntia)

Laajalla kertauskoulutusohjelmalla ylläpidetään seuraavia tehtäväkohtaisia pätevyksiä:

- Vaihtotyönjohtaja, rajoitettu alue
- Vaihtotyönjohtaja
- Vaihtotyönjohtaja, matkustajaliikenne
- Liikenteenohjaus
- Kuljettaja, vaihtotyö, rajoitettu alue
- Kuljettaja, radio-ohjaus vaihtotyössä
- Kuljettaja, vaihtotyö
- Kuljettaja, museoliikenne
- Kuljettaja, junaliikenne

Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **Kel** Kertauskoulutus, laaja
- **OKel** Kertauskoulutus, laaja, osaamisen varmistaminen

2.12 Kertauskoulutusohjelma, ratatyöstä vastaava (3 oppituntia)

Tällä kertauskoulutusohjelmalla ylläpidetään ratatyöstä vastaavan tehtäväkohtaista pätevyyttä.

Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **Ker** Kertauskoulutus, ratatyöstä vastaava
- **OKer** Kertauskoulutus, ratatyöstä vastaava, osaamisen varmistaminen

2.13 Täydennyskoulutusohjelma

Koulutusohjelmaan on sisällyttävä seuraavat moduulit:

- **Tk** Täydennyskoulutus
- **OTk** Täydennyskoulutus, osaamisen varmistaminen

3 KOULUTUSOHJELMIEN SISÄLLÖN KORVAAMINEN

Koulutuksessa voidaan hyväksilukea oppilaan aikaisemmin toisen koulutusohjelman yhteydessä suorittamat moduulit, jos henkilö on kelpoinen aikaisemmin suoritettun koulutusohjelman mukaiseen liikenneturvallisuustehtävään.

Kuljettajien koulutusohjelmissä voidaan koulutusmoduuleihin sisältyvistä asiakokonaisuuksista hyväksilukea ne, jotka toistuvat useassa moduulissa tilanteessa, jossa oppilaitoksen koulutusohjelmaan sisältyy useampi tässä määräyksessä mainittu kuljettajan tehtäväkohtainen pätevyys. Mahdolliset hyväksilukemiset on esitettävä koulutusohjelmassa.

Ennen tämän määräyksen voimaantuloa hyväksytyjen koulutusohjelmien osalta korvaavuus myönnetään määräyksen voimaan tullessa voimassa olevan koulutusohjelman tai sitä edeltävän koulutusohjelman mukaisesta koulutuksesta seuraavasti:

3.1 Ratatyöstä vastaavan koulutusohjelma

Ratatyöstä vastaavan koulutusohjelmaa vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Ratatyöstä vastaavan koulutusohjelma (RHK/770/622/96; RVI/1443/321/2007; RVI/745/321/2009)
- Työkonekuljettajan koulutusohjelma (RHK/1518/622/97)
- Veturinkuljettajan koulutusohjelma (RHK/1383/622/00)
- Liikenteenohjaajan koulutusohjelma (RHK/2983/622/04)

3.2 Vaihtotyönjohtaja, rajoitettu alue -koulutusohjelma

Vaihtotyönjohtaja, rajoitettu alue -koulutusohjelmaa vastaa seuraava koulutusohjelma:

- Yksityisraiteen koulutusohjelma vaihtotyönjohtajalle (RHK/1284/622/03)

3.3 Vaihtotyönjohtajan koulutusohjelma

Vaihtotyönjohtajan koulutusohjelmaa vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Veturinkuljettajan koulutusohjelma (RHK/1383/622/00)
- Työkonekuljettajan koulutusohjelma (RHK/1518/622/97)
- Veturin kuljettaminen radio-ohjauksella vaihtotyössä -koulutusohjelma (RVI/516/321/2008)
- Ratapihahenkilöstön koulutusohjelma (RHK/1253/622/99)
- Junahenkilökunnan koulutusohjelma (RHK/482/622/02)

3.4 Vaihtotyönjohtaja, matkustajaliikenne -koulutusohjelma

Vaihtotyönjohtaja, matkustajaliikenne -koulutusohjelmaa vastaa seuraava koulutusohjelma:

- Junahenkilökunnan koulutusohjelma (RHK/482/622/02)

Vaihtotyönjohtaja, matkustajaliikenne -koulutusohjelman moduuleja P, Lo1 ja V vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Veturinkuljettajan koulutusohjelma (RHK/1383/622/00)
- Työkonekuljettajan koulutusohjelma (RHK/1518/622/97)
- Veturin kuljettaminen radio-ohjauksella vaihtotyössä -koulutusohjelma (RVI/516/321/2008)
- Ratapihahenkilöstön koulutusohjelma (RHK/1253/622/99)

3.5 Liikenteenohjauksen koulutusohjelma

Liikenteenohjauksen koulutusohjelmaa vastaa seuraava koulutusohjelma:

- Liikenteenohjaajan koulutusohjelma (RHK/2983/622/04)

Liikenteenohjauksen koulutusohjelman moduuleja P, Lo1 ja V vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Veturinkuljettajan koulutusohjelma (RHK/1383/622/00)
- Työkonekuljettajan koulutusohjelma (RHK/1518/622/97)
- Veturin kuljettaminen radio-ohjauksella vaihtotyössä -koulutusohjelma (RVI/516/321/2008)
- Ratapihahenkilöstön koulutusohjelma (RHK/1253/622/99)
- Junahenkilökunnan koulutusohjelma (RHK/482/622/02)

3.6 Kuljettaja, vaihtotyö, rajoitettu alue -koulutusohjelma

Kuljettaja, vaihtotyö, rajoitettu alue -koulutusohjelman moduuleja P, Lo1, Va ja Ka vastaa seuraava koulutusohjelma:

- Yksityisraiteen koulutusohjelma kuljettajalle (RHK/1284/622/03)

3.7 Kuljettaja, radio-ohjaus vaihtotyössä -koulutusohjelma

Kuljettaja, radio-ohjaus vaihtotyössä -koulutusohjelmaa vastaa seuraava koulutusohjelma:

- Veturin kuljettaminen radio-ohjauksella vaihtotyössä -koulutusohjelma (RVI/516/321/2008)

Kuljettaja, radio-ohjaus vaihtotyössä -koulutusohjelman moduuleja P, Lo1, V ja K vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Veturinkuljettajan koulutusohjelma (RHK/1383/622/00)
- Työkonekuljettajan koulutusohjelma (RHK/1518/622/97)

Kuljettaja, radio-ohjaus vaihtotyössä -koulutusohjelman moduuleja P, Lo1 ja V vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Ratapihahenkilöstön koulutusohjelma (RHK/1253/622/99)
- Junahenkilökunnan koulutusohjelma (RHK/482/622/02)

3.8 Kuljettaja, vaihtotyö -koulutusohjelma

Kuljettaja, vaihtotyö -koulutusohjelmaa vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Veturinkuljettajan koulutusohjelma (RHK/1383/622/00)
- Työkonekuljettajan koulutusohjelma (RHK/1518/622/97)

Kuljettaja, vaihtotyö -koulutusohjelman moduuleja P, Lo1, V ja K vastaa seuraava koulutusohjelma:

- Veturin kuljettaminen radio-ohjauksella vaihtotyössä -koulutusohjelma (RVI/516/321/2008)

Kuljettaja, vaihtotyö -koulutusohjelman moduuleja P, Lo1 ja V vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Ratapihahenkilöstön koulutusohjelma (RHK/1253/622/99)
- Junahenkilökunnan koulutusohjelma (RHK/482/622/02)

3.9 Kuljettaja, museoliikenne -koulutusohjelma

Kuljettaja, museoliikenne -koulutusohjelmaa vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Veturinkuljettajan koulutusohjelma (RHK/1383/622/00)
- Työkonekuljettajan koulutusohjelma (RHK/1518/622/97)

Kuljettaja, museoliikenne -koulutusohjelman moduuleja P, Lo1, V ja K vastaa seuraava koulutusohjelma:

- Veturin kuljettaminen radio-ohjauksella vaihtotyössä -koulutusohjelma (RVI/516/321/2008)

Kuljettaja, museoliikenne -koulutusohjelman moduuleja P, Lo1 ja V vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Ratapihahenkilöstön koulutusohjelma (RHK/1253/622/99)
- Junahenkilökunnan koulutusohjelma (RHK/482/622/02)

3.10 Kuljettaja, junaliikenne -koulutusohjelma

Kuljettaja, junaliikenne -koulutusohjelmaa vastaa seuraava koulutusohjelma:

- Veturinkuljettajan koulutusohjelma (RHK/1383/622/00)

Kuljettaja, junaliikenne -koulutusohjelman moduuleja P, Lo1, V ja K vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Työkonekuljettajan koulutusohjelma (RHK/1518/622/97)
- Veturin kuljettaminen radio-ohjauksella vaihtotyössä -koulutusohjelma (RVI/516/321/2008)

Kuljettaja, junaliikenne -koulutusohjelman moduuleja P, Lo1 ja V vastaavat seuraavat koulutusohjelmat:

- Ratapihahenkilöstön koulutusohjelma (RHK/1253/622/99)
- Junahenkilökunnan koulutusohjelma (RHK/482/622/02)

4 SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

Tämän määräyksen voimaan tullessa voimassa olleet koulutusohjelmat ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2012 saakka.

Ove Hagerlund
ylijohtajan sijainen, osastonjohtaja

Sanna Mäkitalo
johtava asiantuntija

Liite 1 Koulutusohjelman rakenne

Liikenteen turvallisuusviraston hyväksyttäväksi esitettävän koulutusohjelman rakenteen on oltava seuraava:

Koulutusohjelman nimi

- Koulutusohjelman antamat tehtäväkohtaiset pätevyudet liikenneturvallisuustehtäviin
- Vaatimukset koulutukseen osallistumiselle
- Koulutuksen liikenneturvallisuustehtävään liittyvä sisältö (oppituntia)
  - Teoriaopetus (oppituntia)
  - Työnopastus (oppituntia)
  - Moduulien asiakokonaisuuksien hyväksilukeminen
- Koulutuksen liikenneturvallisuustehtävään liittyvä osaamisen varmistaminen
  - Teoriakokeet (sisältö)
  - Näyttökokeet (sisältö)
  - Koulutusohjelman hyväksyty suorittaminen

Liite 2 Koulutusohjelmien asiasisältömoduulit

Moduulit koostuvat teoriaopetuksesta ja työnopastuksesta siten, kuin kunkin moduulin kohdalla erikseen ilmoitetaan. Moduulin opettamiseen käytettävä vähimmäisaika ilmoitetaan oppitunteina (á 45 minuuttia). Työnopastuksessa asiakokonaisuus on käytävä työnopastajan johdolla läpi siten, että oppilaalla on mahdollisuus harjoitella asiakokonaisuuteen liittyviä tehtäviä käytännön työympäristössä.

1 Perustiedot rautatiejärjestelmästä, moduuli **P**

Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 8 oppituntia. Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

Rautatiejärjestelmän yleiskuvaus

- rautatiejärjestelmään ja siinä toimimiseen kohdistuvat lait, määräykset ja ohjeet
- rautatiejärjestelmän liikennöintiä ohjaavat järjestelmät, opasteet ja merkit
- rautatiekalusto
- Rautatiejärjestelmän toimijat ja niiden roolit
  - Liikenteen turvallisuusvirasto
  - rataverkon haltija sekä muut raiteiden ylläpidosta vastaavat
  - liikennöijät
- Rata
  - rataa ja raiteeseen liittyvä keskeinen käsitteistö
  - vaihteet
  - nopeudet rataverkolla
  - paikantaminen radalla sekä rautatieliikennepaikat ja niiden merkitseminen
  - valtion rataverkko ja yksityisraiteet
  - raiteen aukean tilan ja kaluston ulottumat
  - sähköistetyt radat
  - liikkuminen radalla
- Liikennöinti
  - yleiskuvaus junaliikenteestä ja vaihtotyöstä
- Ratatyö
  - yleiskuvaus ratatyöstä
- Liikenteenohjaus
  - liikenteenohjauksen piiriin kuuluva alue ja liikenteenohjauksen piirin ulkopuolella oleva alue
  - lupakäytännöt vaihto- ja ratatyössä erilaisilla alueilla
- Vaaratilanteet ja onnettomuudet
  - erityyppisistä radan, rautatien tasoristeyksen ja liikkuvan kaluston vaaratilanteista ilmoittaminen ja oikea toiminta
  - vaaratilanteisiin liittyvät opasteet (Seis ja Vaara) ja radan merkit (tasoristeyksen lisäkilvet)
  - onnettomuuksista ilmoittaminen (allejäännit)

2 Liikenteenohjauksen perustiedot, moduuli **Lo1**

Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 8 oppituntia. Moduulin kaikista asiakokonaisuuksista on teoriaopetuksen lisäksi annettava työnopastus, jonka osuuden on oltava vähintään 4 oppituntia. Työnopastusryhmässä saa olla enintään 4 oppilasta.

Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Paikallisluvan käyttäminen
- Vaihteen ja raiteensulun käyttäminen
- Maastossa käytettävien turvalaitteiden käyttäminen
- Liikenteenohjauksen ohjauksessa toimiminen
- Raiteen varautumisen varmistaminen

3 Ratatyöstä vastaaminen, moduuli **R**

Työnopastus on annettava teoriaopetuksen lisäksi niistä asiakokonaisuuksista, joiden yhteydessä on kyseinen merkintä. Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 10 oppituntia, josta työnopastuksen osuuden on oltava vähintään 3 oppituntia. Työnopastusryhmässä saa olla enintään 4 oppilasta. Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Ratatyön ja ratatyöhön tarvittavan alueen tunnistaminen
- Ratatyöhön ja ratatyöstä vastaavaan kohdistuvat viranomaismääräykset
  - ratatyöstä vastaavan tehtävät ja vastuut
  - yksiköiden liikkuminen ratatyöalueella
  - viestintä
  - opasteet
  - radan merkkien asentaminen (työnopastus)
- Ratatyöstä vastaavan toiminta liikenteenohjauksen piiriin kuuluvalla alueella
  - luvan pyytäminen ratatyöhön ja sen päättymisestä ilmoittaminen (työnopastus)
  - ratatyöstä vastaavan vaihtuminen
- Ratatyöstä vastaavan toiminta alueella, joka ei ole liikenteenohjauksen piirissä
  - ratatyön suojaaminen liikennöinniltä (työnopastus)
  - liikennöinnin estäminen
- Ratatyöstä vastaavan toiminta uudella rakenteilla olevalla radalla
  - sen varmistaminen, että rautatiellä liikkujista ei ole vaaraa toisilleen
  - toiminta liikenteenohjauksen kanssa

4 Vaihtotyön johtaminen rajoitetulla alueella, moduuli **Va**

Työnopastus on annettava teoriaopetuksen lisäksi niistä asiakokonaisuuksista, joiden yhteydessä on kyseinen merkintä. Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 24 oppituntia, josta työnopastukseen on käytettävä vähintään 16 oppituntia. Työnopastusryhmässä saa olla enintään 2 oppilasta. Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Vaihtotyönjohtajan tehtävät
- Vaihtotyö liikenteenohjauksen piiriin kuuluvalla alueella ja sen ulkopuolella (työnopastus)
- Lupa vaihtotyöhön
- Määrämuotoiset viestit
- Kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen (työnopastus)
- Jarrujen tarkastus, koettelu ja irti olemisen varmistaminen (työnopastus)
- Vaihtotyössä tarvittavat opasteet (työnopastus)
- Työselostuksen ja opasteiden (käskyjen) antaminen (työnopastus)

5 Vaihtotyön johtaminen, moduuli **V**

Työnopastus on annettava teoriapetuksen lisäksi niistä asiakokonaisuuksista, joiden yhteydessä on kyseinen merkintä. Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 64 oppituntia, josta työnopastukseen käytettävän ajan on oltava vähintään 40 oppituntia. Työnopastusryhmässä saa olla enintään 2 oppilasta. Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Vaihtotyönjohtajan tehtävät
- Vaihtotyö liikenteenohjauksen piiriin kuuluvalla alueella ja sen ulkopuolella (työnopastus)
- Lupa vaihtotyöhön
- Määrämuotoiset viestit
- Nopeudet vaihtotyössä
- Kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen (työnopastus)
- Jarrujen tarkastus, koettelu ja irti olemisen varmistaminen (työnopastus)
- Vaihtotyössä tarvittavat opasteet (työnopastus)
- Työselostuksen ja opasteiden (käskyjen) antaminen (työnopastus)
- Kaluston käyttörajoitteet ja kuormasta annettujen määräysten noudattaminen

6 Vaihtotyön johtaminen matkustajaliikenteessä, moduuli **Vm**

Työnopastus on annettava teoriaopetuksen lisäksi niistä asiakokonaisuuksista, joiden yhteydessä on kyseinen merkintä. Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 40 oppituntia, josta työnopastukseen on käytettävä vähintään 16 oppituntia. Työnopastusryhmässä saa olla enintään 2 oppilasta. Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Matkustajaturvallisuus junan lähtiessä liikkeelle, junan kulkiessa sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa
- Matkustajavaunun laitteet ja niiden häiriöt (työnopastus)
- Saavutettavuuteen liittyvät laitteet ja varustus (työnopastus)
- Matkustajajunaan kohdistuvat erityismääräykset ja opasteet (työnopastus)
- Viestintä onnettomuustilanteessa

7 Liikenteenohjaus, tehtäväkohtainen osa, moduuli **Lo2**

Työnopastus on annettava teoriaopetuksen lisäksi niistä asiakokonaisuuksista, joiden yhteydessä on kyseinen merkintä. Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 540 oppituntia, josta työnopastukseen on käytettävä vähintään 240 oppituntia. Työnopastusryhmässä saa olla enintään 2 oppilasta, poikkeuksena näyttökokeessa tarvittava perehdytys turvalaitteeseen, jossa työnopastus on annettava henkilökohtaisena.

Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Moduulissa P opettajien asioiden syventävä käsittely
- Moduulissa Lo1 opettajien asioiden syventävä käsittely
- Junaliikenteen turvaaminen ja junaliikennemääräykset (työnopastus)
- Vaihtotyö liikenteenohjauksen piiriin kuuluvalla alueella ja vaihtotyömääräykset (työnopastus)
- Ratatyö ja ratatyömääräykset (työnopastus)
- Viestintä ja viestintämääräykset (työnopastus)
- Rautatiejärjestelmän opasteet ja merkit (työnopastus)
- Turvalaitteet ja liikenteenohjauksen järjestelmät (työnopastus)
- Rataverkon ja sen raiteiden, toimintojen ja järjestelmien kuvaus
- Sähköistetty rata (työnopastus)
- Toiminta häiriö-, vaara- ja onnettomuustilanteissa
- Näyttökokeessa tarvittava perehdytys turvalaitteeseen ja alueeseen (työnopastus)

8 Kuljettamisen perustiedot, moduuli K

Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 32 oppituntia. Teoriaopetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

Lupakirjaosa (16 oppituntia)

- Yleistiedot Euroopan laajuisesta turvallisuus- ja yhteentoimivuusvaatimuksesta ja siihen liittyvästä norminannosta
- Yleistiedot rautatiellä käytettävään liikkuvaan kalustoon, radan rakenteeseen, henkilöstöön ja rautatiejärjestelmän toimintaan liittyvistä määräyksistä
- Kuljettamiseen kohdistuvat normit, määräykset ja ohjeet
- Kuljettajan tehtävään kuuluva vastuu turvallisuudesta
- Kuljettajan tehtävään kohdistuvat turvallisuuden kannalta keskeiset työaikamääräykset
- Rautatieliikenteen keskeiset riskit
- Yleistiedot liikkuvasta kalustosta ja sen tärkeimmistä ominaisuuksista
- Yleistiedot erilaisista jarrujärjestelmistä ja niiden erityispiirteistä
- Toiminta allejäättilanteissa

Lisätodistuksen yleinen osa (16 oppituntia)

- Liikennöintiä edeltävät liikkuvaan kalustoon ja liikennöintiin liittyvät testit ja tarkastukset
- Yleistiedot liikkuvan kaluston hallintalaitteista
- Yleistiedot liikkuvan kaluston teknisistä laitteista ja järjestelmistä sekä merkinnöistä
- Jarrujen tarkastus ja koettelu
- Yleistiedot kulkuteiden turvaamisesta
- Yleistiedot liikennöintimuodoista ja yksikön enimmäisnopeuden määräytyminen
- Liikkuvan kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen
- Toiminta häiriö-, vaara- ja onnettomuustilanteissa

9 Kuljettaminen vaihtotyössä rajoitetulla alueella, moduuli **Ka**

Moduulissa on annettava työnopastusta 8 oppituntia. Työnopastus on annettava henkilökohtaisena jokaiselle oppilaalle seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Liikkuva kalusto ja sen tärkeimmät toiminnot
- Liikennöintiä edeltävät liikkuvaan kalustoon ja liikennöintiin liittyvät testit ja tarkastukset
- Liikkuvan kaluston hallinta
- Opasteet

10 Kuljettaminen radio-ohjauksella vaihtotyössä, moduuli **Kr**

Työnopastus on annettava teoriaopetuksen lisäksi kaikista asiakokonaisuuksista. Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 184 oppituntia, josta työnopastukseen on käytettävä vähintään 120 oppituntia. Työnopastusryhmässä saa olla korkeintaan 2 oppilasta, poikkeuksena radio-ohjauksen käyttäminen, jossa työnopastus on annettava henkilökohtaisena. Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Kuljettamisessa tarvittavat asiakirjat ja välineet
- Rautatiejärjestelmän opasteet ja merkit
- Radio-ohjauksen käyttäminen, vähintään 40 oppituntia
- Työnäytössä tarvittava kalustotyyppikohtainen koulutus
- Työnäytössä tarvittava perehdytys reittiin

11 Kuljettaminen vaihtotyössä, moduuli **Kv**

Työnopastus on annettava teoriaopetuksen lisäksi niistä asiakokonaisuuksista, joiden yhteydessä on kyseinen merkintä. Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 224 oppituntia, josta työnopastukseen on käytettävä vähintään 150 oppituntia. Työnopastusryhmässä saa olla korkeintaan 2 oppilasta, poikkeuksena kaluston hallinta, jossa työnopastus on annettava henkilökohtaisena. Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Moduulissa P opetettujen asioiden syventävä käsittely
- Moduulissa K opetettujen asioiden syventävä käsittely
- Kuljettamisessa tarvittavat asiakirjat ja välineet (työnopastus)
- Rautatiejärjestelmän opasteet ja merkit (työnopastus)
- Vaihtotyömääräykset ja vaihtotyönopeuden 50 km/h edellytykset (työnopastus)
- Kaluston hallinta (työnopastus), vähintään 80 oppituntia
- Työnäytössä tarvittava kalustotyyppikohtainen koulutus (työnopastus)
- Työnäytössä tarvittava perehdytys reittiin (työnopastus)

12 Kuljettaminen museoliikenteessä, moduuli **Km**

Työnopastus on annettava teoriaopetuksen lisäksi kaikista asiakokonaisuuksista. Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 320 oppituntia, josta työnopastukseen on käytettävä vähintään 180 oppituntia. Työnopastus on annettava henkilökohtaisena jokaiselle oppilaalle.

Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Moduulissa K opetettujen asioiden syventävä käsittely
- Viestintä ja liikennöinnissä tarvittavat luvat
- Kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen
- Jarrujen tarkastus, koettelu ja irti olemisen varmistaminen
- Rautatiejärjestelmän opasteet ja merkit
- Vaihtotyö liikenteenohjauksen piiriin kuuluvalla alueella ja sen ulkopuolella
- Liikkuvan kaluston käyttäminen
- Kaluston käyttörajoitteet
- Kuljettamisessa tarvittavat asiakirjat ja välineet
- Junaliikennemääräykset ja junan kuljettaminen
- Museoliikennemääräykset
- Työnäytössä tarvittava kalustotyyppikohtainen koulutus
- Työnäytössä tarvittava perehdytys reittiin

13 Kuljettaminen junaliikenteessä, moduuli **Kj**

Työnopastus on annettava teoriaopetuksen lisäksi kaikista asiakokonaisuuksista. Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 610 oppituntia, josta työnopastukseen on käytettävä vähintään 360 oppituntia. Työnopastusryhmässä saa olla korkeintaan 2 oppilasta, poikkeuksena junan kuljettaminen ja vaihtotyö, jossa työnopastus on annettava henkilökohtaisena. Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Moduulissa P opetettujen asioiden syventävä käsittely
- Moduulissa K opetettujen asioiden syventävä käsittely
- Kuljettamisessa tarvittavat asiakirjat ja välineet
- Rautatiejärjestelmän opasteet ja merkit
- Junaliikennemääräykset
- Vaihtotyömääräykset
- Rautatiekalusto
- Jarrujen tarkastuksen, koettelun ja irti olemisen varmistamisen junaliikenteeseen liittyvien asioiden syventävä käsittely
- Junan kuljettaminen ja vaihtotyö, vähintään 240 oppituntia
- Työnäytössä tarvittava kalustotyyppikohtainen koulutus
- Työnäytössä tarvittava perehdytys reittiin

14 Kertauskoulutus, laaja, moduuli **Kel**

Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 5 oppituntia. Opetukseen voi sisältyä koulutusta antavan tahon määrittelemää, kyseiseen liikenneturvallisuustehtävään liittyvää turvallisuusasiaa. Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Liikenneturvallisuustehtävään liittyvien määräysten muutokset
- Rautatiejärjestelmän opastimista ja merkeistä
- Viranomaisen erikseen ilmoittamat aiheet

15 Kertauskoulutus, ratatyöstä vastaava, moduuli **Ker**

Moduulin opettamiseen on käytettävä vähintään 2 oppituntia. Opetukseen voi sisältyä koulutusta antavan tahon määrittelemää, ratatyöstä vastaavan tehtävään liittyvää liikenneturvallisuusasiaa. Opetusta on annettava ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Liikenneturvallisuustehtävään liittyvien määräysten muutokset
- Ratatyöstä vastaavan tehtävässään tarvitsemat opasteet ja merkit
- Viranomaisen erikseen ilmoittamat aiheet

16 Täydennyskoulutus, moduuli **Tk**

Odottaa mahdollisia tulevia lakimuutoksia.

Liite 3 Osaamisen varmistamisen moduulit

Oppilaitos voi jakaa moduuleissa esitetyt teoria- ja näyttökokeet tarkoituksenmukaisiksi katsomiinsa osiin.

1 Ratatyöstä vastaavan osaamisen varmistaminen, moduuli **OR**

Moduuli Lo1:n asiakokonaisuuksien osaamisen varmistaminen on tehtävä osana työnopastusta.

Teoriakokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Rautatieliikennepaikat ja niiden merkitseminen
- Liikenteenohjauksen piiriin kuuluvan alueen tunnistaminen
- Toiminta vaaratilanteessa ja onnettomuuden sattuessa
- Ratatyöstä vastaavan tehtävässään tarvitsemat opasteet
- Ratatyön tunnistaminen
- Ratatyöhön tarvittava lupa ja työn päättymisestä ilmoittaminen
- Ratatyöstä vastaavan vaihtuminen
- Ratatyön suojaaminen liikennöinniltä
- Liikennöinnin estäminen
- Uuden rakenteilla olevan radan alueen rajan merkitseminen

2 Vaihtotyönjohtaja, rajoitettu alue, osaamisen varmistaminen, moduuli **OVa**

Moduuli koostuu teoriakokeesta ja henkilökohtaisesta näyttökokeesta sekä moduuli Lo1:n asiakokonaisuuksien osaamisen varmistamisesta osana työnopastusta.

Teoriakokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Vaihtotyönjohtajan tehtävät
- Vaihtotyö liikenteenohjauksen piiriin kuuluvalla alueella ja sen ulkopuolella
- Lupa vaihtotyöhön
- Määrämuotoiset viestit
- Vaihtotyössä tarvittavat opasteet

Henkilökohtaiseen näyttökokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen
- Jarrujen tarkastus, koettelu ja irti olemisen varmistaminen
- Vaihtotyössä tarvittavat opasteet
- Työselostuksen ja opasteiden (käskyjen) antaminen

3 Vaihtotyönjohtaja, osaamisen varmistaminen, moduuli **OV**

Moduuli koostuu teoriakokeesta ja henkilökohtaisesta näyttökokeesta sekä moduuli Lo1:n asiakokonaisuuksien osaamisen varmistamisesta osana työnopastusta.

Teoriakokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Opasteet ja merkit sekä toiminta vaaratilanteissa sekä onnettomuuden sattuessa
- Rataan ja raiteeseen liittyvä keskeinen käsitteistö
- Paikantaminen radalla
- Liikenteenohjauksen piiriin kuuluvan alueen tunnistaminen ja lupakäytännöt
- Nopeudet vaihtotyössä

Henkilökohtaiseen näyttökokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Vaihtotyön johtaminen
- Lupa vaihtotyöhön
- Määrämuotoiset viestit
- Kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen
- Jarrujen tarkastus, koettelu ja jarrujen irti olemisen varmistaminen
- Työselostuksen ja opasteiden (käskyjen) antaminen

4 Vaihtotyönjohtaja, matkustajaliikenne, osaamisen varmistaminen, moduuli **OVm**

Moduuli koostuu teoriakokeesta ja henkilökohtaisesta näyttökokeesta sekä moduuli Lo1:n asiakokonaisuuksien osaamisen varmistamisesta osana työnopastusta.

Teoriakokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Opasteet ja merkit sekä toiminta vaaratilanteissa sekä onnettomuuden sattuessa
- Rataan ja raiteeseen liittyvä keskeinen käsitteistö
- Paikantaminen radalla
- Liikenteenohjauksen piiriin kuuluvan alueen tunnistaminen ja lupakäytännöt
- Nopeudet vaihtotyössä
- Matkustajajunaan kohdistuvat erityismääräykset ja opasteet
- Viestintä onnettomuustilanteessa

Henkilökohtaiseen näyttökokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Vaihtotyön johtaminen
- Lupa vaihtotyöhön
- Määrämuotoiset viestit
- Kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen
- Jarrujen tarkastus, koettelu ja jarrujen irti olemisen varmistaminen
- Työselostuksen ja opasteiden (käskyjen) antaminen
- Matkustajaturvallisuus junan lähtiessä liikkeelle, junan kulkiessa sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa
- Matkustajavaunun laitteet ja niiden häiriöt

5 Liikenteenohjaus, osaamisen varmistaminen, moduuli **OLo**

Moduuli koostuu teoriakokeesta ja henkilökohtaisesta näyttökokeesta.

Teoriakokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Rautatiejärjestelmän opasteet ja merkit
- Rataan ja raiteeseen liittyvä keskeinen käsitteistö
- Paikantaminen radalla sekä rautatieliikennepaikat ja niiden merkitseminen
- Rataverkon ja sen raiteiden, toimintojen ja järjestelmien kuvaus
- Toiminta häiriö-, vaara- ja onnettomuustilanteissa
- Junaliikenteen turvaaminen
- Lupien antaminen vaihto- ja ratatyöhön
- Turvalaitteet ja liikenteenohjauksen järjestelmät
- Sähköistetty rata

Henkilökohtaiseen näyttökokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Paikallisluvan käyttäminen
- Raiteen varautumisen varmistaminen
- Lähtöluvan antaminen sekä luvan antaminen vaihtotyöhön ja ratatyöhön
- Ilmoituksen vastaanottaminen ratatyön päättymisestä
- Liikenteenohjauksessa toimiminen ja turvalaitteen käyttäminen

6 Kuljettaja, vaihtotyö, rajoitettu alue, osaamisen varmistaminen, moduuli **OKa**

Moduuli koostuu teoriakokeesta ja näyttökokeesta sekä moduuli Lo1:n asiakokonaisuuksien osaamisen varmistamisesta osana työnopastusta.

Teoriakokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Opasteet ja merkit sekä toiminta vaaratilanteissa
- Liikenteenohjauksen piiriin kuuluvan alueen tunnistaminen ja lupakäytännöt

Näyttökokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Lupa vaihtotyöhön
- Määrämuotoiset viestit
- Kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen
- Jarrujen tarkastus, koettelu ja jarrujen irti olemisen varmistaminen
- Opasteet
- Kuljettaminen ja kaluston laitteiden hallinta

7 Kuljettaja, radio-ohjaus vaihtotyössä, osaamisen varmistaminen, moduuli **OKr**

Moduuli koostuu teoriakokeesta ja henkilökohtaisesta näyttökokeesta sekä moduuli Lo1:n asiakokonaisuuksien osaamisen varmistamisesta osana työnopastusta.

Teoriakokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Opasteet ja merkit sekä toiminta vaaratilanteissa sekä onnettomuuden sattuessa
- Rataan ja raiteeseen liittyvä keskeinen käsitteistö
- Paikantaminen
- Liikenteenohjauksen piiriin kuuluvan alueen tunnistaminen ja lupakäytännöt

Henkilökohtaiseen näyttökokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Lupa vaihtotyöhön
- Määrämuotoiset viestit
- Kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen
- Jarrujen tarkastus, koettelu ja jarrujen irti olemisen varmistaminen
- Vaihtotyössä tarvittavat opasteet
- Työselostuksen ja opasteiden (käskyjen) antaminen
- Kuljettaminen radio-ohjauksella

8 Kuljettaja, vaihtotyö, osaamisen varmistaminen, moduuli **OKv**

Moduuli koostuu teoriakokeesta ja henkilökohtaisesta näyttökokeesta sekä moduuli Lo1:n asiakokonaisuuksien osaamisen varmistamisesta osana työnopastusta.

Teoriakokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Kuljettamiseen kohdistuvat normit, määräykset ja ohjeet
- Opasteet ja merkit sekä toiminta vaaratilanteissa ja onnettomuuden sattuessa
- Rataan ja raiteeseen liittyvä keskeinen käsitteistö
- Paikantaminen
- Liikenteenohjauksen piiriin kuuluvan alueen tunnistaminen ja lupakäytännöt

Henkilökohtaiseen näyttökokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Lupa vaihtotyöhön
- Määrämuotoiset viestit
- Kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen
- Jarrujen tarkastus, koettelu ja jarrujen irti olemisen varmistaminen
- Vaihtotyössä tarvittavat opasteet
- Työselostuksen ja opasteiden (käskyjen) antaminen
- Kuljettaminen vaihtotyössä

9 Kuljettaja, museoliikenne, osaamisen varmistaminen, moduuli **OKm**

Moduuli koostuu teoriakokeesta ja henkilökohtaisesta näyttökokeesta sekä moduuli Lo1:n asiakokonaisuuksien osaamisen varmistamisesta osana työnopastusta.

Teoriakokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Kuljettamiseen museoliikenteessä kohdistuvat normit, määräykset ja ohjeet
- Opasteet ja merkit sekä toiminta vaaratilanteissa ja onnettomuuden sattuessa
- Rataan ja raiteeseen liittyvä keskeinen käsitteistö
- Paikantaminen
- Liikenteenohjauksen piiriin kuuluvan alueen tunnistaminen ja lupakäytännöt
- Viestintä ja liikennöinnissä tarvittavat luvat
- Kaluston käyttörajoitteet

Henkilökohtaiseen näyttökokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Viestintä ja liikennöinnissä tarvittavat luvat
- Kuljettaminen ja vaihtotyö
- Kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen
- Jarrujen tarkastus, koettelu ja jarrujen irti olemisen varmistaminen
- Opasteet

10 Kuljettaja, junaliikenne, osaamisen varmistaminen, moduuli **OKj**

Moduuli koostuu teoriakokeesta ja henkilökohtaisesta näyttökokeesta sekä moduuli Lo1:n asiakokonaisuuksien osaamisen varmistamisesta osana työnopastusta.

Teoriakokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Kuljettamiseen kohdistuvat normit, määräykset ja ohjeet
- Opasteet ja merkit sekä toiminta vaaratilanteissa ja onnettomuuden sattuessa
- Rataan ja raiteeseen liittyvä keskeinen käsitteistö
- Paikantaminen
- Liikenteenohjauksen piiriin kuuluvan alueen tunnistaminen
- Viestintä ja liikennöinnissä tarvittavat luvat
- Kuljettamisessa tarvittavat asiakirjat ja välineet
- Jarrujen tarkastus ja koettelu

Henkilökohtaiseen näyttökokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Liikennöinnissä tarvittavat luvat
- Viestintä
- Kaluston paikallaan pysymisen varmistaminen
- Jarrujen tarkastus, koettelu ja jarrujen irti olemisen varmistaminen
- Opasteet
- Kuljettaminen

11 Kertauskoulutus, laaja, osaamisen varmistaminen, moduuli **OKel**

Moduuliin on sisällyttävä teoriakoe ja kokeen oikeiden vastausten läpikäynti. Teoriakokeeseen on sisällyttävä kysymyksiä ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Liikennöintimääräykset
- Opasteet ja merkit

Liikennöintimääräyksistä on esitettävä vähintään 10 kysymystä, opasteista vähintään 5 ja merkeistä vähintään 5 kysymystä.

Teoriakokeen hyväksytyn suorittamisen edellytys on, että liikennöintimääräyksiin ja merkkeihin kohdistuvista kysymyksistä vähintään 80 % on oikein, ja kaikkiin opasteisiin kohdistuviin kysymyksiin on vastattu oikein.

Teoriakokeen voi uusia vain kerran 30 vuorokauden kuluessa kertauskoulutuksen päättymisestä. Ellei uusintakoekaan ole hyväksytysti suoritettu, on ennen seuraavaa teoriakoetta osallistuttava kertauskoulutukseen.

12 Kertauskoulutus, ratatyöstä vastaava, osaamisen varmistaminen, moduuli **OKer**

Moduuliin on sisällyttävä teoriakoe ja kokeen oikeiden vastausten läpikäynti. Teoriakokeeseen on sisällyttävä ainakin seuraavat asiakokonaisuudet:

- Ratatyöstä vastaavan tehtävässään tarvitsemat liikennöintimääräykset
- Ratatyöstä vastaavan tehtävässään tarvitsemat opasteet ja merkit

Liikennöintimääräyksistä on esitettävä vähintään 5 kysymystä sekä opasteista ja merkeistä vähintään 5.

Teoriakokeen hyväksytyn suorittamisen edellytys on, että liikennöintimääräyksiin ja merkkeihin kohdistuvista kysymyksistä vähintään 80 % on oikein, ja kaikkiin opasteisiin kohdistuviin kysymyksiin on vastattu oikein.

Teoriakokeen voi uusia vain kerran 30 vuorokauden kuluessa kertauskoulutuksen päättymisestä. Ellei uusintakoekaan ole hyväksytysti suoritettu, on ennen seuraavaa teoriakoetta osallistuttava kertauskoulutukseen.

13 Täydennyskoulutus, osaamisen varmistaminen, moduuli **OTk**

Odottaa mahdollisia tulevia lakimuutoksia.

